

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคจากการถูกแก๊งค์ฟ็องคดียี่นประมาททางอาญา
คำสำคัญ	ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค/คดียี่นประมาททางอาญา
นักศึกษา	ณัฐพงษ์ จริตงาม
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร. ศิวพร เสาวคนธ์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2566

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เล่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคจากการแก๊งค์ฟ็องคดียี่นประมาททางอาญา เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีมาตรการทางกฎหมายต่าง ๆ แต่ยังมีปัญหาว่าผู้แสดงความคิดหรือแสดงข้อเท็จจริง จะต้องตกเป็นผู้ต้องหาถูกแจ้งความร้องทุกข์ ต่อพนักงานสอบสวนและผู้บริโภคต้องต่อสู้เพื่อพ้นจากข้อกล่าวหาไปถึงชั้นอัยการ และศาล หรือตกเป็นจำเลยในกรณีที่ถูกฟ้องต่อศาลโดยตรง ซึ่งมีระยะเวลานาน เป็นผลให้การแสดงความคิดเห็นต่อไปก็จะถูกลบและไม่มีใครกล้าพูดถึงอีกเพราะเกรงกลัวที่จะเกิดเป็นคดีความจากการแสดงข้อวิจารณ์ต่าง ๆ พบว่ามีปัญหาทั้งองค์ประกอบความผิด อำนาจของพนักงานอัยการ และกระบวนการพิจารณาคดีอาญา จึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

จากการศึกษาพบว่า (1) ปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคจากการถูกแก๊งค์ฟ็องคดียี่นประมาท พบว่า องค์ประกอบความผิดในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 และมาตรา 329 เห็นได้ว่าเป็นองค์ประกอบความผิดและข้อยกเว้นเป็นการทั่วไป ทำให้บุคคลสาธารณะใช้ช่องทางกฎหมายกลั่นแกล้งดำเนินคดีทางอาญาเพื่อปิดปาก (2) ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานอัยการในการคุ้มครองผู้บริโภคในคดีฟ็องคดียี่นประมาท พบว่าพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พุทธศักราช 2553 มาตรา 21 กฎหมายให้ผู้มีอำนาจสั่งไม่ฟ้องคดีที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนคือ อัยการสูงสุดแต่เพียงผู้เดียว ทำให้พนักงานอัยการประเทศไทยถูกจำกัดทางเลือกในการสั่งสำนวนแทนการฟ้องคดีอาญาต่อศาล (3) ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่ได้เปิดช่องทางให้ผู้ถูกฟ้องหรือจำเลยในคดียื่นคำร้องเป็นกรณีพิเศษ พบว่าประมวลกฎหมายวิธี

พิจารณาความคดีอาญา มาตรา 161/1 ศาลจะเป็นผู้มีบทบาทในการพิจารณาโดยต้องปรากฏต่อศาลเอง หรือศาลเป็นผู้เรียกเข้ามาในการพิจารณา แต่ไม่ได้เปิดช่องให้ผู้ถูกแก้งฟ้องซึ่งอยู่ในฐานะจำเลย สามารถยื่นคำร้องแสดงพยานหลักฐานให้ศาลพิจารณาความสุจริตในการใช้สิทธิทางศาลของโจทก์

ดังนั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหาการแก้งฟ้องคดีหมิ่นประมาททางอาญา ต่อผู้บริโภครวม จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยให้การ วิจารณ์บุคคลสาธารณะ มีภาระการพิสูจน์เจตนาร้ายของผู้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมกว่าบุคคลทั่วไป แก้ไขพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ มาตรา 21 ให้อำนาจพนักงานอัยการ เจ้าของสำนวนมีอำนาจการตั้งคดีเป็นเอกภาพ และประมวลวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 161/1 เพิ่มเติมถ้อยคำในมาตรา 161/1 วรรคหนึ่ง เป็น “กรณีราษฎรเป็นโจทก์ หากปรากฏต่อศาลเองหรือ มีพยานหลักฐานที่ศาลเรียก หรือจำเลยยื่นคำขอและศาลพิจารณาตามคำขอ แล้วเห็นว่าโจทก์ฟ้องคดี โดยไม่สุจริต เพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลยโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้ โดยชอบ ให้ศาลพิพากษายกฟ้องและห้ามไม่ให้โจทก์ยื่นฟ้องในเรื่องเดียวกันนั้นอีก”